

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΣΛΑΒΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Α΄ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΗΜΕΡΙΔΑ

ΣΛΑΒΟΙ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

Παρασκευή, 7 Δεκεμβρίου 2012
Αμφιθέατρο «Άλκης Αργυριάδης»
(Κεντρικό κτήριο Πανεπιστημίου Αθηνών, Πανεπιστημίου 30)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

- 08.30 – 09.15 Υποδοχή Συνέδρων. Εγγραφές
- 09.30 Έναρξη εργασιών. Χαιρετισμοί:
Πρύτανης του Πανεπιστημίου Αθηνών ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ ΠΕΛΕΓΡΙΝΗΣ
Κοσμήτωρ της Φιλοσοφικής Σχολής ΑΜΑΛΙΑ ΜΟΖΕΡ
Πρόεδρος του Τμήματος Σλαβικών Σπουδών ΦΩΤΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
- 10.00 ΑΝΤΩΝΙΟΣ-ΑΙΜΙΛΙΟΣ ΤΑΧΙΑΟΣ
Ο κόσμος των Σλάβων στην προοπτική της ελληνικής ιστορικής και φιλολογικής έρευνας
- 10.20 ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΣΤΑΥΡΟΥ (επιστολιμαία συμμετοχή)
Prospects on a New Horizon: Greek and Slavic Studies at a Turning Point

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΠΡΩΤΗ

Προεδρία: ΜΑΡΙΑ ΝΥΣΤΑΖΟΠΟΥΛΟΥ-ΠΕΛΕΚΙΔΟΥ

- 10.45 ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΔΕΛΗΚΑΡΗ
Η οικειοποίηση βυζαντινών τίτλων από Σλάβους ηγεμόνες ως έκφραση της πολιτικής ιδεολογίας τους
- 11.00 ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΝΙΧΩΡΙΤΗΣ
Σλαβικές και ελληνικές πηγές προς τιμήν των αγίων Κυρίλλου και Μεθοδίου. Το πρόβλημα της αυθεντικότητας και της παράδοσης
- 11.15 ΤΑΤΙΑΝΑ ΜΠΟΡΙΣΟΒΑ
Ο «Μέγας Κανών» του Ανδρέα Κρήτης και η μετάγγισή του στον κόσμο των Σλάβων: αρχικά στάδια της ιστορίας του παλαιοσλαβικού κειμένου
- 11.30 ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ
Βάρβαρός τε καί τὰ πάντα ἄστοργος καί μηδέν σεμνὸν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ἔχει καταπροϊέμενος: η εικόνα του Μιλούτιν και της Σερβίας στα βυζαντινά ιστοριογραφικά κείμενα
- 11.45 Διάλειμμα

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

Προεδρία: ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΟΝΗΣ

- 12.15 ΕΒΕΛΙΝΑ ΜΙΝΕΒΑ
Ο Μητροπολίτης Κυπριανός (περ. 1330-1406), πιθανός μεταφραστής-διασκευαστής της «Ανώνυμης ρωσικής περιγραφής της Κωνσταντινούπολης»
- 12.30 ΚΙΡΙΑ ΠΑΒΛΙΚΙΑΝΟΦ
Άγνωστο έγγραφο του μητροπολίτη Λακεδαιμονίας Ματθαίου (1442) στο αρχείο της Αρχιεπισκοπής Αχριδών
- 12.45 ΙΣΑΙΑΗ GRUBER
Hebrew-Greek-Russian glossaries: what they tell us about knowledge and thought in medieval and early modern Muscovy?
- 13.00 ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΙΣΣΗΣ
Χρησμολογία και ρωσική προσδοκία, 17ος-18ος αιώνας
- 13.15 ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΡΡΑΣ
Ρωμιοί ως μετανάστες στην Ουκρανία του 18ου αιώνα
- 13.30 ΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΙΔΗΣ
Η Εκκλησιαστική Μεταρρύθμιση του Μεγάλου Πέτρου και οι Έλληνες: προσλήψεις, αφαιρέσεις και χρήσεις
- 13.45 Συζήτηση
- 14.15 Διάλειμμα

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΡΙΤΗ

Προεδρία: ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΑΚΗΣ

- 16.00 ΕΛΕΝΗ ΣΤΕΡΓΙΟΠΟΥΛΟΥ
Ο Ιωάννης Κομνηνός και ο Βασίλειος Μπάρσκι
- 16.15 ΛΕΝΑ ΣΑΡΤΟΡΙ
Το τοπίο στο σερβικό και ελληνικό δημοτικό τραγούδι. Δοκιμή συγκριτικών τομών υπό το πρίσμα της εθνογλωσσολογίας
- 16.30 ΟΛΓΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΠΟΥΛΟΥ
Συνέχειες και ανατροπές στη ρωσική παράδοση του *οδοιπορικού* στον ελληνικό κόσμο: ο Νικολάι Μπλαγκοβέσενσκι
- 16.45 ΑΝΤΑ ΔΙΑΛΛΑ
Ελληνορωσικές διασταυρούμενες ιστορίες του 19ου αιώνα: παλιές και νέες ιστοριογραφικές προσεγγίσεις
- 17.00 Συζήτηση
- 17.30 Διάλειμμα

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

Προεδρία: ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΠΑΠΟΥΛΙΑ - ΕΡΗ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

- 17.45 ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΑΝΤΟΣ
Οι μαρτυρίες του αρχείου της οικογένειας Γκιουμιουσγκερδάνη σχετικά με την εξέλιξη του Βουλγαρικού Εκκλησιαστικού Ζητήματος στην επαρχία Φιλιππουπόλεως (β' μισό του 19ου αιώνα). Συνοπτική παρουσίαση
- 18.00 ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΣ
Θρησκευτικός Οικουμενισμός ως εκδοχή του ρωσικού Οριενταλισμού: το Οικουμενικό Πατριαρχείο στην εποχή του Ιωακείμ Γ'
- 18.15 ΝΙΚΟΣ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΗΓΑΚΗΣ
Ελληνορωσικές διπλωματικές σχέσεις κατά την περίοδο των Βαλκανικών Πολέμων, 1912-1913
- 18.30 ΜΑΡΙΑ ΤΣΑΝΤΣΑΝΟΓΛΟΥ
Ελληνικά θέματα στη ρωσική πρωτοπορία: αναφορές και συμπεράσματα
- 18.45 ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ
Άρης Δικταίος: ένας διαμεσολαβητής της σύγχρονης βουλγαρικής λογοτεχνίας στην Ελλάδα
- 19.00 Συζήτηση
- 19.30 Διάλειμμα

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΠΕΜΠΤΗ

Ζητήματα και σχέδια ανάπτυξης
των ελληνοσλαβικών σπουδών στον ελλαδικό χώρο,
προοπτικές συνεργασιών
ΠΡΟΕΔΡΙΑ : ΤΑΞΙΑΡΧΗΣ ΚΟΛΙΑΣ

- 19.45 Ανακεφαλαίωση των πεπραγμένων και συμβολές από:
ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΡΔΑΡΑΣ, ΚΙΡΙΛ ΠΑΒΛΙΚΙΑΝΟΦ, ΜΑΡΙΑ ΛΙΤΙΝΑ, ΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΙΔΗΣ, ΠΑΝΟΣ ΣΟΦΟΥΛΗΣ
Με δυνατότητα παρεμβάσεων από άλλους συνέδρους .... και το κοινό.
- 21.00 Λήξη

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΥΝΕΔΡΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

Πρόεδρος: Φώτιος Δημητρακόπουλος	Καθηγητής Τμήματος Φιλολογίας, ΕΚΠΑ Πρόεδρος Τμήματος Σλαβικών Σπουδών, ΕΚΠΑ fdimitr@phil.uoa.gr
Μέλη: Ταξιάρχης Κόλιας	Καθηγητής Τμήματος Φιλολογίας, ΕΚΠΑ kolia@phil.uoa.gr
Ελένη Στεργιοπούλου	Καθηγήτρια Τμήματος Σλαβικών Σπουδών, ΕΚΠΑ elsterg@slavstud.uoa.gr
Όλγα Αλεξανδροπούλου	Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Τμήματος Σλαβικών Σπουδών, ΕΚΠΑ olexandr@slavstud.uoa.gr
Πάνος Σοφούλης	Λέκτορας Τμήματος Σλαβικών Σπουδών, ΕΚΠΑ ransophoulis@slavstud.uoa.gr

ΣΥΝΕΔΡΟΙ (κατά αλφαβητική σειρά):

Όλγα Αλεξανδροπούλου	Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Τμήματος Σλαβικών Σπουδών, ΕΚΠΑ olexandr@slavstud.uoa.gr
Δημήτριος Γόνης	Ομότιμος Καθηγητής, ΕΚΠΑ
Isaiah Gruber	Δρ. Ιστορίας, Υπότροφος Ι.Κ.Υ. για μεταδιδακτορική έρευνα στην Ελλάδα gruber.yeshayahu@mail.huji.ac.il
Αγγελική Δεληκάρη	Λέκτορας Τμήματος Ιστορίας & Αρχαιολογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης adelikari@yahoo.gr
Φώτιος Δημητρακόπουλος	Καθηγητής Τμήματος Φιλολογίας, ΕΚΠΑ fdimitr@phil.uoa.gr
Άντα Διάλλα	Επίκουρη Καθηγήτρια Ευρωπαϊκής Ιστορίας Τμήματος Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης, Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών adialla@asfa.gr
Αλεξάνδρα Ιωαννίδου-Ράλλη	Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Τμήματος Σλαβικών Σπουδών, ΕΚΠΑ

	alioannidou@slavstud.uoa.gr
Γιώργος Καρδαράς	Εντεταλμένος ερευνητής, ΙΙΕ/ΤΒΕ, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών gkardaras@eie.gr
Γιάννης Καρράς	Δρ. Πολιτικών Επιστημών, Επιστημονικός συνεργάτης του ερευνητικού προγράμματος «Θαλής» ianniscarras@hotmail.com
Ταξιάρχης Κόλιας	Καθηγητής Τμήματος Φιλολογίας, ΕΚΠΑ kalias@phil.uoa.gr
Μαρία Λίτινα	Δρ. Ιστορίας, Επιστημονική συνεργάτης του Ιστορικού και Παλαιογραφικού αρχείου, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης mlitina@yahoo.com
Εβελίνα Μίνεβα	Δρ. Φιλολογίας, Επιστημονική συνεργάτης Τμήματος Σλαβικών Σπουδών, ΕΚΠΑ evelinapolemi@gmail.com
Τατιάνα Μπορίσοβα	Δρ. Φιλολογίας, Επιστημονική συνεργάτης Τμήματος Σλαβικών Σπουδών, ΕΚΠΑ borisova@slavstud.uoa.gr
Κωνσταντίνος Νιχωρίτης	Αναπληρωτής Καθηγητής Τμήματος Βαλκανικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας knixorit@uowm.gr
Μαρία Νυσταζοπούλου-Πελεκίδου	Ομότιμη Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
Κίριλ Παβλικιάνοφ	Προέδρος Τομέα Νεοελληνικής Φιλολογίας, Τμήμα Κλασικής και Σύγχρονης Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Σόφιας "Άγιος Κλήμης Αχρίδας" cyrilpavlikianov@yahoo.com
Δημήτρης Πάντος	Λέκτορας Τμήματος Θεολογίας, ΕΚΠΑ dim.ch.pantos@gmail.com
Αγγελική Παπαγεωργίου	Δρ. Ιστορίας, Επιστημονική συνεργάτης Τμήματος Σλαβικών Σπουδών, ΕΚΠΑ agrapageo@arch.uoa.gr
Νίκος Παπαστρατηγάκης	Δρ. Ιστορίας, Επιστημονικός συνεργάτης Τμήματος Σλαβικών Σπουδών, ΕΚΠΑ papastratiga@slavstud.uoa.gr

Βασιλική Παπούλια	Ομότιμη Καθηγήτρια, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Νικόλας Πίσσης	Επιστημονικός συνεργάτης στην Έδρα Νεοελληνικών Σπουδών, Ελεύθερο Πανεπιστήμιο του Βερολίνου npissis@hotmail.com
Λένα Σαρτόρι	Δρ. Φιλολογίας lesartus@yahoo.com
Πάνος Σοφούλης	Λέκτορας Τμήματος Σλαβικών Σπουδών, ΕΚΠΑ pansophoulis@slavstud.uoa.gr
Δημήτρης Σταματόπουλος	Επίκουρος Καθηγητής Τμήματος Βαλκανικών, Σλαβικών & Ανατολικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας ds@uom.gr
Έρη Σταυροπούλου	Καθηγήτρια Τμήματος Φιλολογίας, ΕΚΠΑ estavrop@phil.uoa.gr
Θεοφάνης Σταύρου	Professor of Russian and Near Eastern History Director of Modern Greek Studies University of Minnesota stavr001@umn.edu
Ελένη Στεργιοπούλου	Καθηγήτρια Τμήματος Σλαβικών Σπουδών, ΕΚΠΑ elsterg@slavstud.uoa.gr
Αντώνιος-Αιμίλιος Ταχιάος	Ομότιμος καθηγητής, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Μαρία Τσαντσάνογλου	Διευθύντρια του Κρατικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης - συλλογή Κωστάκη, Επιστημονική συνεργάτης Τμήματος Σλαβικών Σπουδών, ΕΚΠΑ maria@greekstatemuseum.com
Χριστόφορος Χαραλαμπάκης	Καθηγητής Τμήματος Φιλολογίας, ΕΚΠΑ ccharala@phil.uoa.gr
Νίκος Χρυσίδης	Associate Professor of History Dept. of History Southern Connecticut State University chrissidisn1@southernct.edu
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΗΜΕΡΙΔΑΣ:	
Δήμητρα Πάππου	dppa@slavstud.uoa.gr
Γιώργος Κολιάτσας	gkoliatsas@slavstud.uoa.gr